

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 1ο ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΙΓΙΝΑΣ - 9520205

Σχολικό Έτος: 2024 - 2025

Ημερομηνία Εξαγωγής: 27/05/2025

Σχολική Μονάδα: 1ο ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΙΓΙΝΑΣ - 9520205

Στόχος Βελτίωσης:

Η ανάδειξη παραμέτρων (παιδαγωγικών, εκπαιδευτικών, οικονομικών, κοινωνικών, ασφάλειας υποδομών), που επηρεάζουν αρνητικά την εκπαιδευτική πορεία των μαθητών/τριων και τη σχέση τους με τη γνώση και το εκπαιδευτικό πλαίσιο (συνθήκες φοίτησης, παιδαγωγική σχέση, σχέσεις παιδιών). Ανάδειξη των συνεπειών της αύξησης του αριθμού των παιδιών στην τάξη και πώς επηρεάζει την εκπαιδευτική διαδικασία. Ανάδειξη της αναγκαιότητας για μείωση του αριθμού των παιδιών στην τάξη. Ανάδειξη της αναγκαιότητας στήριξης του δημόσιου σχολείου, επέκτασης των υποστηρικτικών θεσμών και άρση όλων των αρνητικών παραμέτρων που υπονομεύουν την εκπαιδευτική πορεία των μαθητών/τριων

Σχέδιο Δράσης: Διερευνούμε του όρους και τις προϋποθέσεις φοίτησης (πλήθος, χώροι, υποδομές, υποστηρικτικοί θεσμοί, ύλη, προσβασιμότητα ΑμεΑ) όλων των παιδιών, με την κοινωνικοοικονομική ποικιλομορφία που χαρακτηρίζει το μαθητικό πληθυσμό (ευάλωτες οικονομικές και κοινωνικές ομάδες, ρομά, πρόσφυγες-μετανάστες), σε συνδυασμό με τις συνέπειες που έχουν οι εφαρμοζόμενες εκπαιδευτικές πολιτικές. Αναζητούμε, διερευνούμε, διεκδικούμε το δημόσιο σχολείο που θα μπορεί να υποστηρίξει όλα τα παιδιά που έρχονται από κάθε πολιτισμικό και κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον και οδηγεί σε αντιμετώπιση των ανισοτήτων

Άξονας: Σχολική διαρροή - φοίτηση

Συντονιστής Δράσης: ΚΟΛΛΙΑ ΕΛΕΝΗ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Στις σχέσεις των μαθητών/τριων με το σχολείο και τη μάθηση επιδρούν σημαντικά μια σειρά παράγοντες: Οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες στις οποίες ζουν οι μαθητές/τριες. Οι σχολικές υποδομές στις οποίες λειτουργούν και εντάσσονται. Οι όροι άσκησης του εκπαιδευτικού έργου. Οι υποστηρικτικοί θεσμοί που λειτουργούν μέσα στο δημόσιο σχολείο. Ο αριθμός των μαθητών στην τάξη. Ο όγκος και οι δυσκολίες της ύλης. Η ασφάλεια του δομημένου σχολικού χώρου. Διεθνείς έρευνες καταδεικνύουν ότι οι συνθήκες παιδαγωγικής ελευθερίας των εκπαιδευτικών λειτουργούν υπέρ των μορφωτικών δικαιωμάτων των μαθητών και αναστέλλουν φαινόμενα σχολικής αποτυχίας και σχολικής εγκατάλειψης. Η σχολική αποτυχία είναι πρωτίστως κοινωνικό ζήτημα και ζήτημα εκπαιδευτικής πολιτικής και όχι απλά ατομικό/υποκειμενικό θέμα. Η αναζήτηση ατομικών ευθυνών για τη «σχολική αποτυχία» αγνοεί το σύνολο των κοινωνικών παραγόντων που επηρεάζουν τη σχολική πορεία των μαθητών/τριων. Τα τελευταία χρόνια η έννοια της σχολικής «επιτυχίας», λόγω των εφαρμοζόμενων πολιτικών, συνδέεται με τον ανταγωνισμό, τις βαθμολογίες, την επιτυχία σε συγκεκριμένους δείκτες και εξετάσεις. Έτσι εντείνονται παραπέρα τα φαινόμενα σχολικής διαρροής και εγκατάλειψης. Φέτος συγχωνεύθηκαν πάνω από 1000 τμήματα και οι συγχωνεύσεις συνεχίζονται, καταργείται πλήθος παράλληλων στηρίξεων και τμημάτων ΖΕΠ, υποστελεχώνονται Τ.Ε., υποβαθμίζονται οι ανάγκες των παιδιών

προσφύγων/μεταναστών και επιβαρύνεται το εκπαιδευτικό έργο. Η χρηματοδότηση παραμένει σταθερά ανεπαρκής ως προς τις ανάγκες. Οι παραπάνω συνθήκες εντείνουν τις κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανισότητες, αναιρώντας τον ίδιο τον ρόλο του δημόσιου σχολείου. Η ερευνητική αποτύπωση, η επιστημονική τεκμηρίωση, η ανάδειξη των παιδαγωγικών, ψυχολογικών και κοινωνικών παραμέτρων, είναι αναγκαία.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Συμμετοχή σε πανελλαδική διαδικτυακή ημερίδα με θεματικές που αφορούν στις υποδομές, στις κοινωνικές συνθήκες και στους όρους άσκησης του εκπαιδευτικού έργου. (Φεβρουάριος 2025). Ηλεκτρονική έκδοση ερευνητικών δεδομένων (πρακτικά ημερίδας – Επιλογή άρθρων) (Απρίλιος – Μάιος 2025). Συλλογή και παρουσίαση επιστημονικών δεδομένων.(Φεβρουάριος – Μάιος 2025).

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Για την υλοποίηση της δράσης απαιτείται: 1. Η συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες και ερευνητές που μελετούν το φαινόμενο της σχολικής διαρροής και τις κοινωνικές διαστάσεις της σχολικής αποτυχίας. 2. Η επισκόπηση της βιβλιογραφίας και η αναζήτηση σχετικής αρθρογραφίας και ερευνών που αναφέρονται στο φαινόμενο. 3. Η χρήση ΤΠΕ για την αναμετάδοση της ημερίδας. Η χρήση ηλεκτρονικών μέσων καταγραφής, απομαγνητοφώνησης, σελιδοποίησης και δημοσίευσης του υλικού που θα παραχθεί.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

Η ανάδειξη κοινωνικών, εκπαιδευτικών, ψυχοπαιδαγωγικών παραμέτρων για τη σχολική πορεία των μαθητών/μαθητριών. Η προσέγγιση και ανάδειξη επιστημονικών απόψεων για τη σχολική αποτυχία και τις κοινωνικές ανισότητες.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

1. Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών στην επιστημονική ημερίδα. 2. Η υλοποίηση της ηλεκτρονικής έκδοσης. 3. Το εύρος της προβολής των δράσεων.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις Σ.Ε.

Στο φλέγον ζήτημα της σχολικής διαρροής – φοίτησης έχει πολύ μεγάλη σημασία η μελέτη του φαινομένου, η ανάδειξη των επιμέρους παραμέτρων και των συνεπειών του, αλλά και η προσπάθεια άρσης όλων των αρνητικών παραγόντων του που καθυστερούν ή/και υπονομεύουν την πορεία και τις προσπάθειες των εκπαιδευτικών και των μαθητών/-τριών.

Σας προτείνω να συνεχίσετε την προσπάθειά σας, συνδέοντας αυτό το φαινόμενο με κοινωνικοοικονομικές παραμέτρους και εκπαιδευτικές πολιτικές ή/και προτεραιότητες που θα μπορούσαν περιορίσουν ή/και να αναστείλουν την πορεία και την εξέλιξη αυτής της δυσάρεστης κατάστασης που συνεχίζει να εμφανίζεται στην εκπαίδευση.

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Πραγματοποιήθηκαν χρονολογικά οι ακόλουθες ενέργειες, εκδηλώσεις, δραστηριότητες: Ιανουάριος 2025: Διαμόρφωση εμπεριστατωμένης επιστολής προς την Πανεπιστημιακή κοινότητα (ελληνική και διεθνή), με τεκμηριωμένη παρουσίαση τόσο των γενικών εκπαιδευτικών ζητημάτων, όσο και του προς εξέταση ζητήματος. 2 Φεβρουαρίου 2025: Διαδικτυακή εκδήλωση με θέμα: «Ανισότητες, σχολική αποτυχία. Ατομική ευθύνη ή κοινωνική ζήτηση; Εκπαιδευτικές και κοινωνικές παράμετροι του έργου των εκπαιδευτικών». Εισηγήθηκαν: 1. Ασκούνη Νέλλη, Καθηγήτρια ΤΕΑΠΗ του ΕΚΠΑ. 2. Κυρίδης Αργύρης, Καθηγητής ΤΕΑΠΕ του Α.Π.Θ. 3. Παυλίδης

Περικλής, Καθηγητής και Πρόεδρος ΠΤΔΕ του Α.Π.Θ. Φεβρουάριος 2025: Παρουσίαση ερευνητικών δεδομένων και επιστημονικών συμπερασμάτων για το ζήτημα. Φεβρουάριος – Απρίλιος 2025: Εξέταση αρχείων και διατριβών από το Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών (<https://www.didaktorika.gr/eadd/>) Απρίλιος – Μάιος 2025: Ηλεκτρονική έκδοση (πρακτικά ημερίδας – Επιλογή άρθρων).

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Οι δράσεις υλοποιήθηκαν σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό, τόσο ως προς το περιεχόμενο, όσο και χρονολογικά.

Αποτελέσματα της Δράσης

α) Η διαρκής ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών. β) Η ανάδειξη της σπουδαιότητας των κοινωνικών-οικονομικών παραμέτρων που επηρεάζουν τη σχολική αποτυχία και διαρροή και τη μετέπειτα πορεία των μαθητών/τριών, στον αντίποδα μιας αντίληψης ανταγωνισμού, αριστείας και «ατομικής ευθύνης- ικανότητας». γ) Η αποτύπωση προτάσεων για τη μείωση της σχολικής αποτυχίας/διαρροής και της μείωσης των εκπαιδευτικών ανισοτήτων. δ) Η ισχυρή διαπίστωση πως η άμβλυνση της ανισότητας συνδέεται ισχυρά με την έννοια της κοινωνικής δικαιοσύνης. Μια δημοκρατική Πολιτεία κρίνεται από τον τρόπο που αντιμετωπίζει τους πιο αδύναμους και ευάλωτους. ε) Η καταγραφή των παραπάνω σε ηλεκτρονική έκδοση που διευκολύνει τη συζήτηση και τον αναστοχασμό στο σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

α) Η συνεργασία με τους φορείς των επιστημών της Αγωγής, η δική τους διάθεση να συνδράμουν τον συλλογικό φορέα των εκπαιδευτικών και η υψηλή ποιότητα των εισηγήσεων. β) η διαρκής επικοινωνία με τους/τις πανεπιστημιακούς δασκάλους/ες και η άμεση στήριξή τους στις δράσεις των εκπαιδευτικών. γ) Η ανάδειξη της ιστορικής και κοινωνικής διάστασης των εκπαιδευτικών ζητημάτων, που διαμορφώνει προϋποθέσεις για αναστοχαστική δράση. δ) Η ανταπόκριση των εκπαιδευτικών στις δράσεις.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Οι βασικοί παράγοντες δυσκολίας είναι: α) Η απουσία διαλόγου με τον συλλογικό φορέα των εκπαιδευτικών, με ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας, το οποίο επιλέγει τη λογική της επιβολής και του αυταρχισμού. Το γεγονός ότι οι προτάσεις και τα αιτήματα του εκπαιδευτικού κλάδου, η γνώμη και οι απόψεις των εκπαιδευτικών δεν συζητούνται, με επιλογή του Υπουργείου Παιδείας. β) Με ευθύνη της Πολιτείας και του Υπουργείου Παιδείας δεν αντιμετωπίζονται οι σύνθετες κοινωνικές, οικονομικές, ψυχικές και εκπαιδευτικές ανάγκες, στο σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας. γ) Τα παραπάνω σε συνδυασμό με τις συνθήκες έντονης διοικητικής πίεσης και του τεράστιου όγκου καθηκόντων υποβαθμίζουν τις δημοκρατικές λειτουργίες και απαξιώνουν τον ρόλο των εκπαιδευτικών.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Video: <https://youtube.com/live/NqHyMMXn6rg?feature=share> Πρακτικά: http://doe.gr/wp-content/uploads/2025/05/02-DOE-2_2-1.pdf Επιστολές / υλικό: <https://doe.gr/%ce%b5%cf%80%ce%b9%cf%83%cf%84%ce%bf%ce%bb%ce%ad%cf%82-%cf%85%ce%bb%ce%b9%ce%ba%cf%8c-2025/> Παιδαγωγικά video:

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Οι εισηγήσεις των εκδηλώσεων και οι συζητήσεις που ακολούθησαν, καθώς και τα συμπεράσματα που αποτυπώθηκαν είχαν σημαντικό επιμορφωτικό χαρακτήρα. Ιδιαίτερα το υλικό που συγκεντρώθηκε καθώς και το αρχείο των παιδαγωγικών ταινιών που έχει παραχθεί, φωτίζουν τις κοινωνικές/ παιδαγωγικές διαστάσεις της εκπαίδευσης και αποτελούν σημαντική συμβολή στην ιστορία της εκπαίδευσης και της παιδαγωγικής επιστήμης.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

α) Η διάχυση των πορισμάτων και των εισηγήσεων της εκδήλωσης είναι σημαντική και συμβάλλει στην διερεύνηση και επίλυση των προβλημάτων. β) Η επιτυχής αντιμετώπιση του φαινομένου της σχολικής «αποτυχίας»- διαρροής συνδέεται σε μεγάλο βαθμό: i) με τη μείωση της ύλης, ii) μείωση του αριθμού των παιδιών στην τάξη, iii) την πλήρη στελέχωση των Τμημάτων Ένταξης και Τάξεων Υποδοχής για όλους τους μαθητές από οργανικά τοποθετημένους εκπαιδευτικούς, iv) την κάλυψη όλων των αναγκαίων υποδομών από την Πολιτεία και v) την ενίσχυση των οικογενειών των μαθητών/τριών μας τόσο στην κοινωνικοοικονομική τους κατάσταση, όσο και στην ύπαρξη δημόσιων υποστηρικτικών θεσμών στο πλαίσιο της κοινότητας. γ) Περαιτέρω μελέτη του φαινομένου της σχολικής «αποτυχίας» και διαρροής και αντιμετώπιση των κοινωνικών αιτίων του φαινομένου.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Το υλικό που έχει παραχθεί να κοινοποιηθεί σε όλα τα σχολεία, τους Συλλόγους Γονέων όλης της χώρας και στα μέσα ενημέρωσης. Προγράμματα επιμόρφωσης με άδεια για όλους τους εκπαιδευτικούς, με θεματολογίες εστιασμένες σε πραγματικές ανάγκες, που διατυπώνονται και επιλέγονται από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς, με δωρεάν δημόσιο χαρακτήρα και με ευθύνη των Παιδαγωγικών Τμημάτων.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Οι κοινωνικές ανισότητες αναπαράγουν και παράγουν νέες εκπαιδευτικές ανισότητες, εντείνοντάς τες. Μια σειρά επιπλέον κοινωνικοπολιτικών διαστάσεων καθορίζουν την σχολική επιτυχία/αποτυχία και διαρροή: οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες ζωής των παιδιών, οι σχολικές υποδομές-χρηματοδότηση, οι δυνατότητες παιδαγωγικής ελευθερίας, οι υποστηρικτικοί θεσμοί σε συνδυασμό με τον αριθμό των μαθητών στην τάξη, τον όγκο και τον βαθμό δυσκολίας της ύλης, το ανταγωνιστικό και εξεταστικό πλαίσιο λειτουργίας αποτελούν διαχρονικούς παράγοντες που πρέπει να επιλυθούν με κατεύθυνση την άμβλυνση των κοινωνικών, οικονομικών και εκπαιδευτικών ανισοτήτων. Η μελέτη των παραγόντων χρειάζεται να διευρυνθεί και να μελετηθεί περαιτέρω, καθώς οι πολιτικές που υλοποιούνται συρρικνώνουν το δημόσιο σχολείο και απαξιώνουν τον ρόλο του. Οι συνεχείς συγχωνεύσεις, η κατάργηση πλήθους παράλληλων στηρίξεων και τμημάτων ΖΕΠ, η υποστελέχωση Τ.Ε., η υποβάθμιση των αναγκών των παιδιών και ιδιαίτερα των προσφύγων/μεταναστών, περιορίζουν την ισότιμη πρόσβαση όλων των παιδιών εγγαράσσουν χαμηλές προσδοκίες για το μέλλον τους, απαξιώνουν την έννοια της γνώσης. Η απουσία στήριξης του εκπαιδευτικού έργου, εντείνει ακόμη περισσότερο τις κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανισότητες.